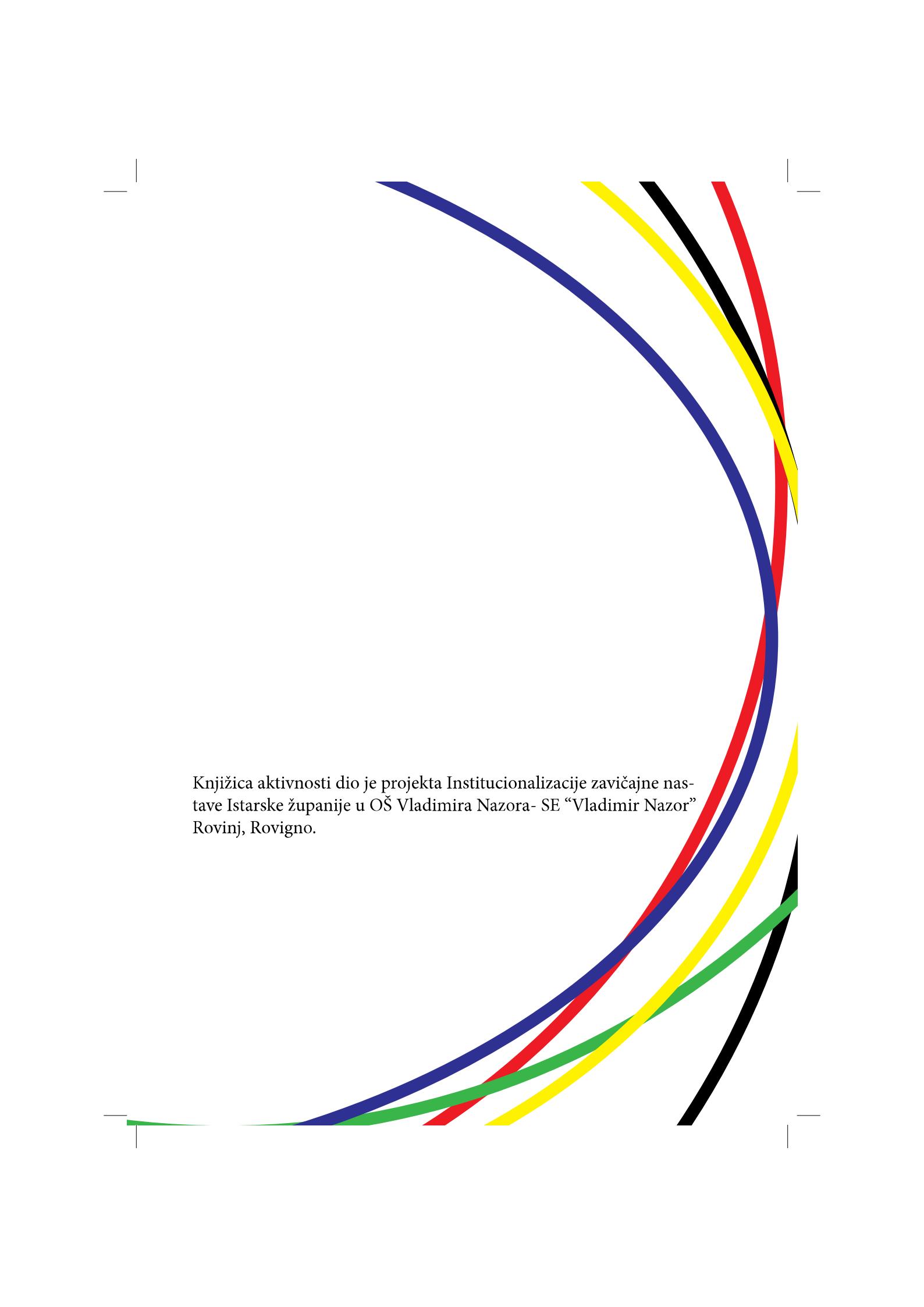

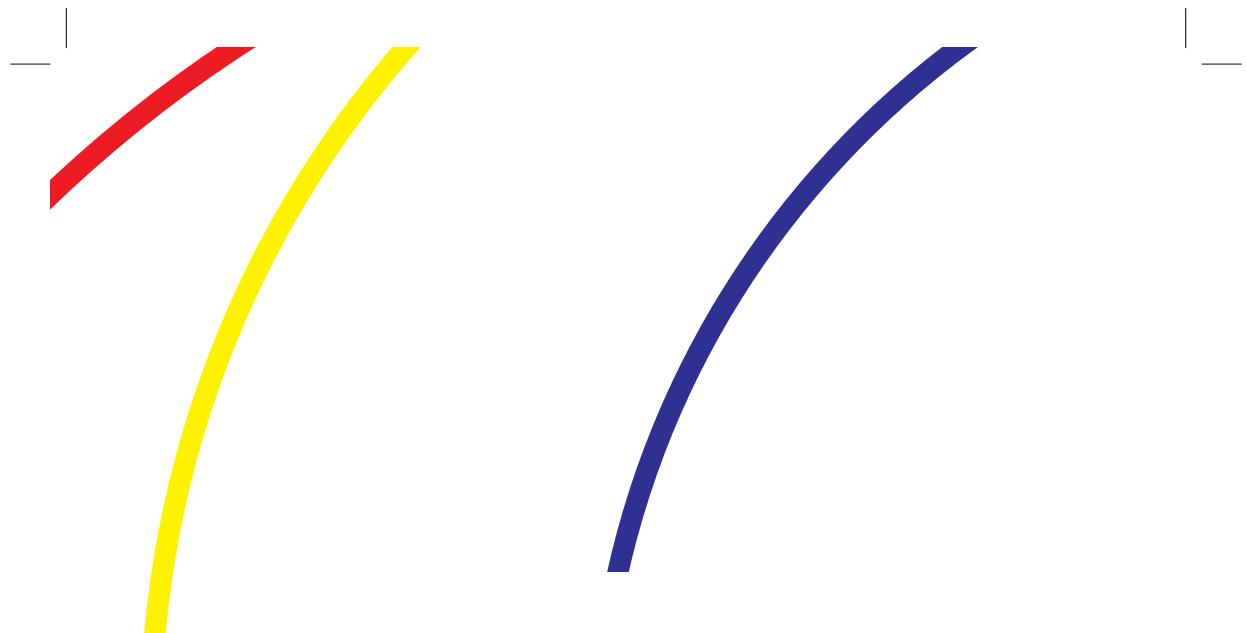

ROVINJSKI OLIMPIJCI

Knjižica aktivnosti dio je projekta Institucionalizacije zavičajne nastave Istarske županije u OŠ Vladimira Nazora- SE “Vladimir Nazor” Rovinj, Rovigno.

Nakladnik:
OŠ Vladimira Nazora-SE "Vladimir Nazor"

Za nakladnika:
Bojan Burić

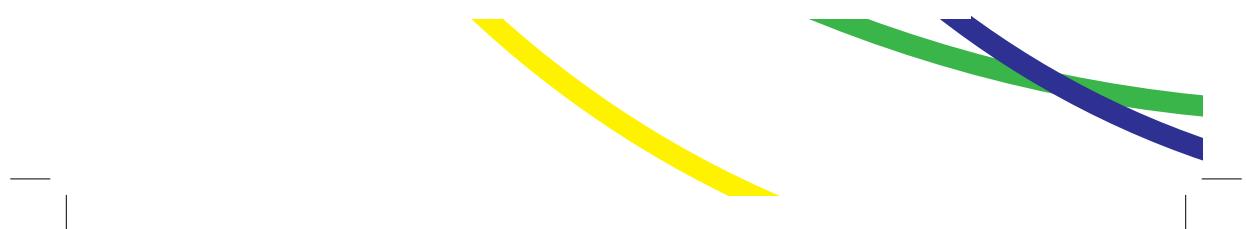
Urednica: Dejana Tavas

Stručni suradnici:
Cristina Marangon
Bojana Bolković
Toni Žufić

Lektorica:
Dejana Tavas

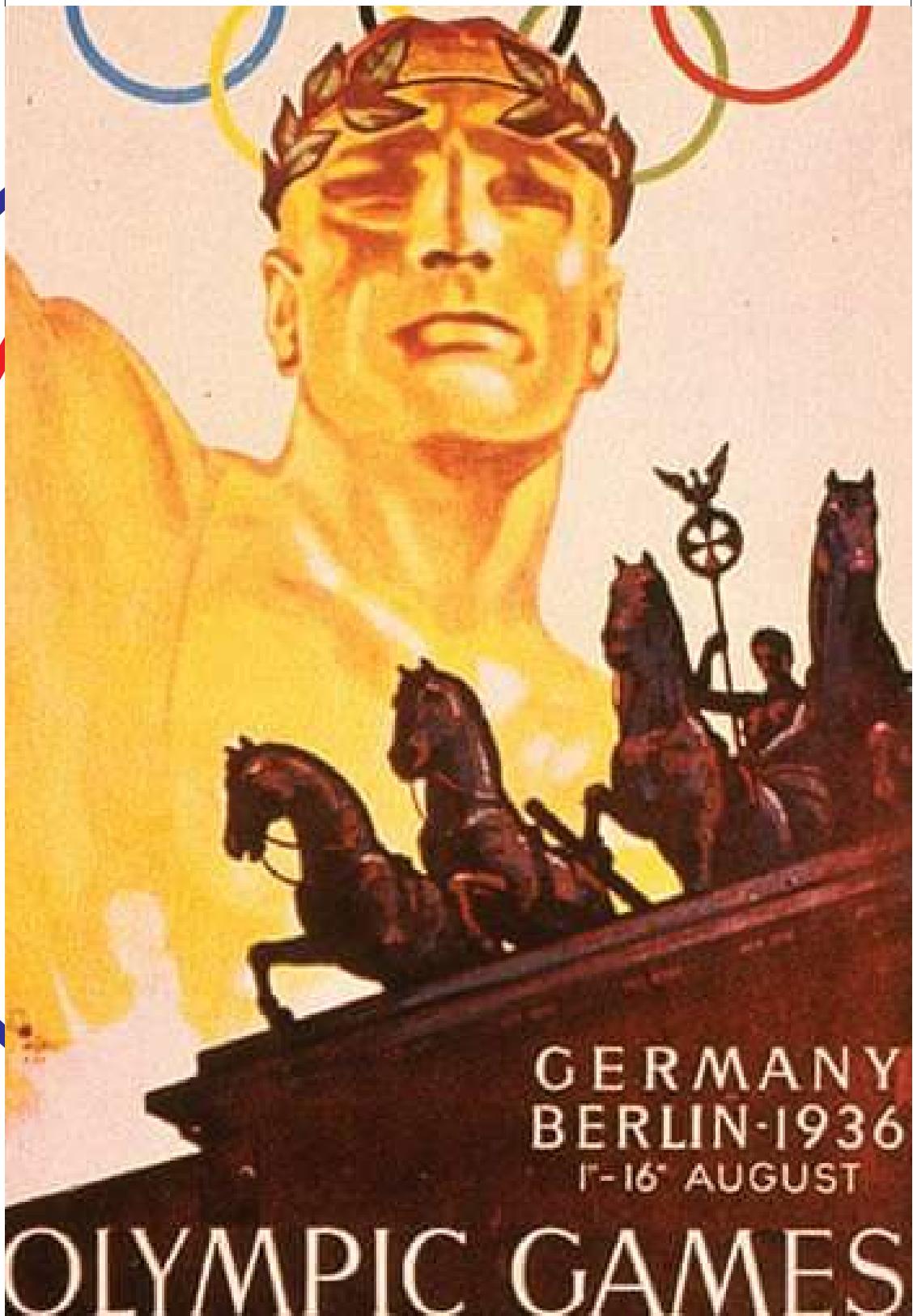
Grafičko oblikovanje:
Tanja Ranić Rovis za Faro11

Naklada: 200 kom
Tisk: LC studio, Rovinj-Rovigno

ROVINJSKI OLIMPIJCI

GERMANY
BERLIN-1936
1-16 AUGUST

OLYMPIC GAMES

Silvano Abba rođen je 3. srpnja 1911. u Rovinju. U rodnome je gradu pohađao srednju tehničku školu, a kasnije se školovao u Italiji, na vojnoj akademiji u Modeni. Tijekom vojnog školovanja počeo se baviti sportom. Vrlo je rano ostao bez oca koji je poginuo u I. svjetskom ratu. Majka Maria Millanch bila mu je učiteljica, a obrazovala ga je unatoč velikim poteškoćama. Kao veliki sportaš nastupio je kao predstavnik Italije na Ljetnim olimpijskim igrama 1936. u Berlinu gdje je u modernom petoboju (mačevanje, streljaštvo, jahanje, plivanje i trčanje) osvojio srebrnu medalju. Iстicao se kao izvrstan vojnik pa je u ratu dobio čin kapetana talijanskih kopnenih oružanih snaga. Od Italije je dobio zlatnu medalju za vojne zasluge. S talijanskom je vojskom sudjelovao i u Španjolskom građanskom ratu. Na talijanskom narodnom prvenstvu 1940. osvojio je prvo mjesto u petoboju. U međuvremenu se oženio doktoricom Annamarijom Rucker koja se bavila fotografijom i tu strast prenijela na supruga. Posmrtno je odlikovan zlatnom medaljom za vojne zasluge, o njemu je Giancarlo Cioffi napisao biografiju naslova „Moj veliki kapetan“, a

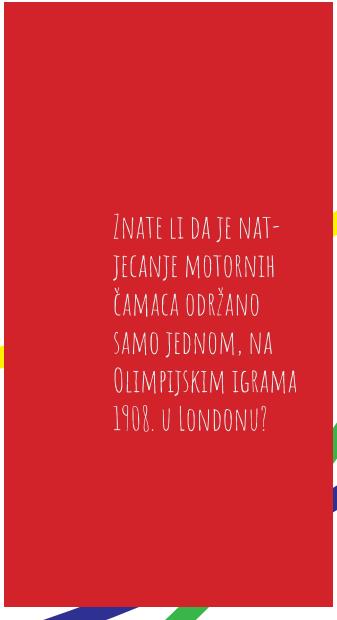
ZNATE LI DA JE PUČANJE NA ŽIVE GOLUBOVE BILA OLIMPIJSKA DISCIPLINA? GODINE 1900., NA OLIMPIJSKIM IGRAMA U PARIZU, NAJMANJE JE 400 PTICA UBIJENO TIJEKOM IGARA. SRĘCOM, TO SE VIŠE NIKADA NIJE PONOVILO. DANAS SE GADA NA GLINENE GOLUBOVE.

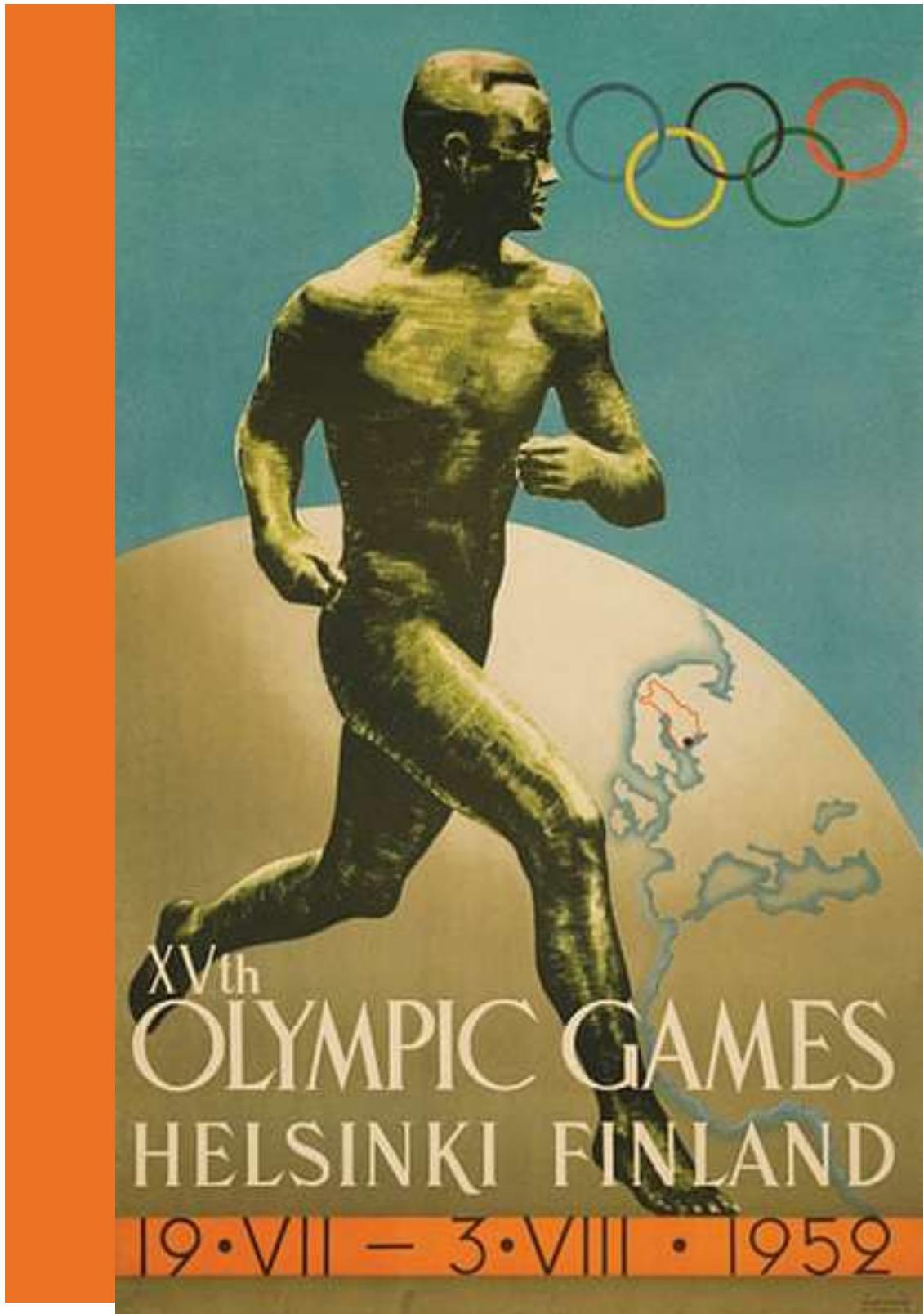

njegovo ime nose ulica u Rimu, trg u Civitanovi Marche, stadion vojne škole u Rimu i Konjanička vojna brigada iz Gorizije. Iako je Silvano Abba pогинuo 24. kolovoza 1942. kao konjanik talijanskih oružanih snaga blizu Staljingrada, tek je krajem devedesetih godina prošloga stoljeća pronađeno mjesto pokopa u Jessuvu u Ukrajini. Njegovi su posmrtni ostaci 1999. prebačeni u Redipugliu, a 2000. godine u Zavjetni centar u Cargnacu blizu Udina koji je posvećen palim Talijanima u Rusiji. U njegovu je čast Talijanska zajednica grada Rovinja 1993. podigla spomenik na gradskome groblju u Rovinju.

Matiјa Tafra, 7.b

ZNATE LI DA JE NATJEĆANJE MOTORNIH ČAMACA ODRŽANO SAMO JEDNOM, NA OLIMPIJSKIM IGrama 1908. U LONDONU?

Giovanni Paliaga rođen je 11. veljače 1931. u Trstu. Odrastao je u Rovinju, a nakon II. svjetskoga rata odselio u Italiju. Vrlo mlad postao je jako dobar i poznat plivač. Poznat je postao 1950. kada je u Salsomaggioreu (Italija) pobjedio u utrkama na 200, 400 i 800 metara slobodnim stilom. Te je godine pobjednik na 100 m bio Carlo Pedersoli, kasnije svjetski poznat kao glumac Bud Spencer. Iste je godine o Pagliagi pisalo u dnevnom tisku pod nazivom „Tempo di primati per il nuoto azzuro“. Petnaest puta bio je državni prvak Italije i postigao petnaest državnih rekorda.

Sudjelovao je na Ljetnim olimpijskim igrama 1952. u Helsinkiju kao predstavnik Italije i ušao među osam najboljih natjecatelja u kategoriji 4x200 metara. Na natjecanjima u plivanju u Mesinskoome tjesnacu, 1958. i 1959. bio je prvak. Umro je u Italiji u dobi od 87 godina.

Antonija Kondić, 7.b

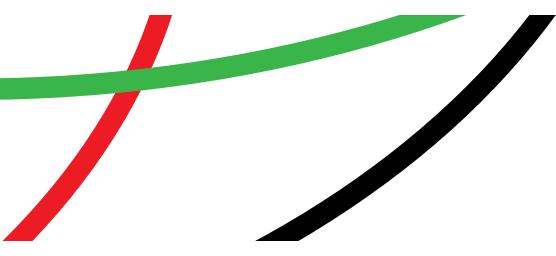
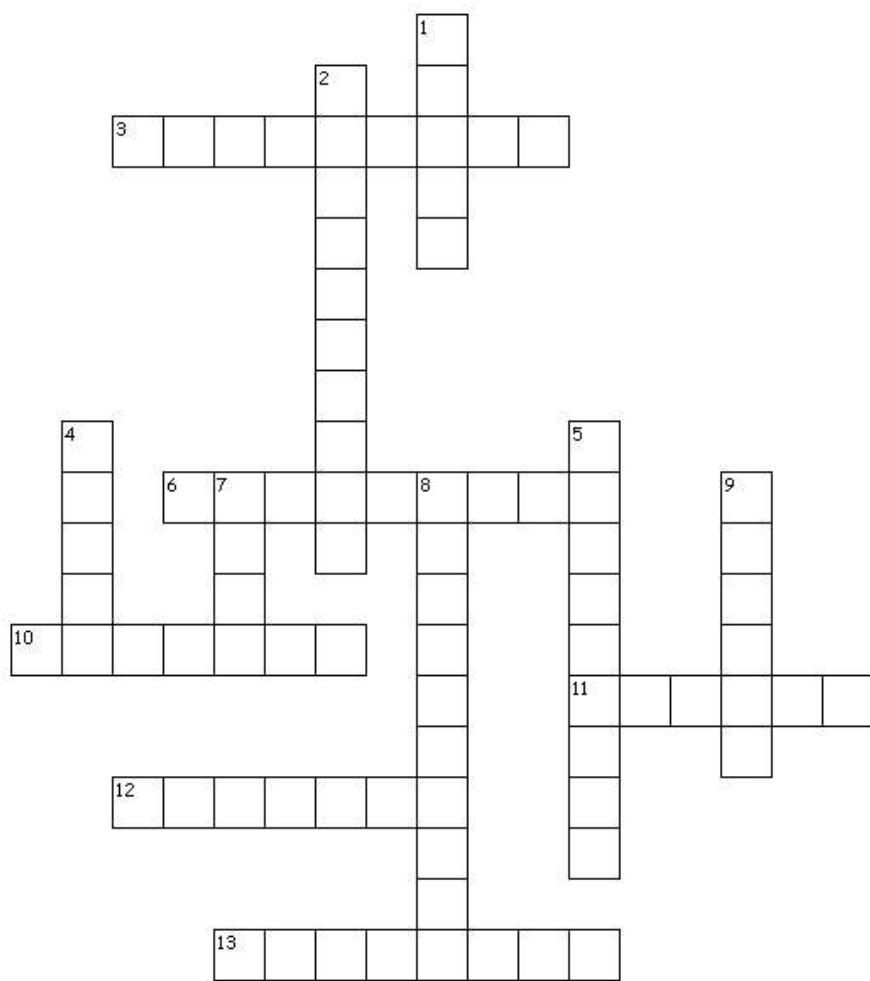
ŽNATE LI DA JE U PARIZU 1900. NA OLIMPIJSKIM IGRAMA PRVI PUTA DOZVOLJEN NASTUP ŽENAMA, A IGRE SU TRAJALE GOTOVO PET I POL MJESECI?

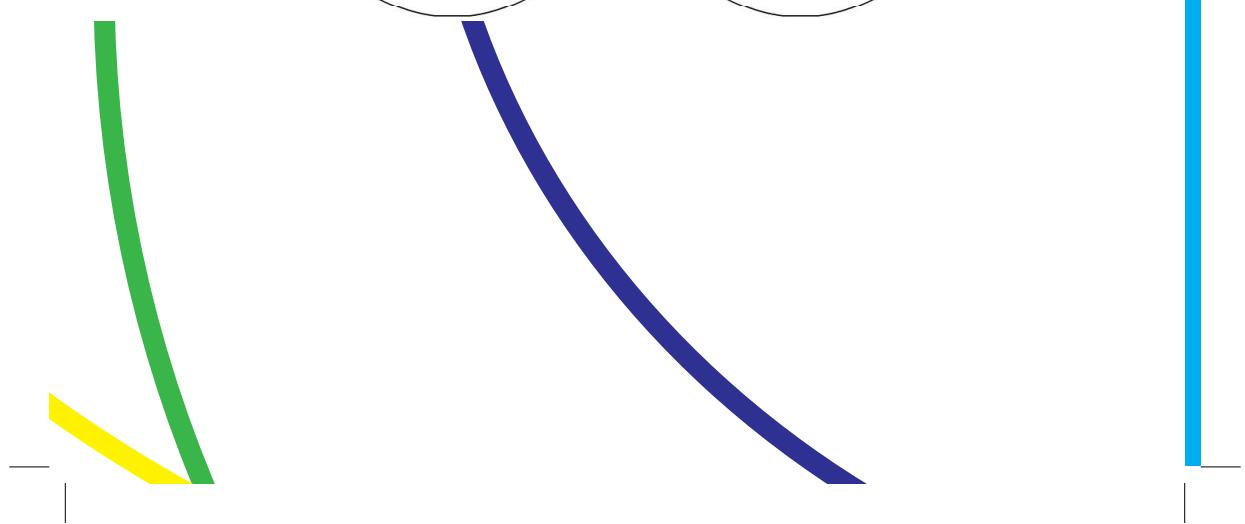
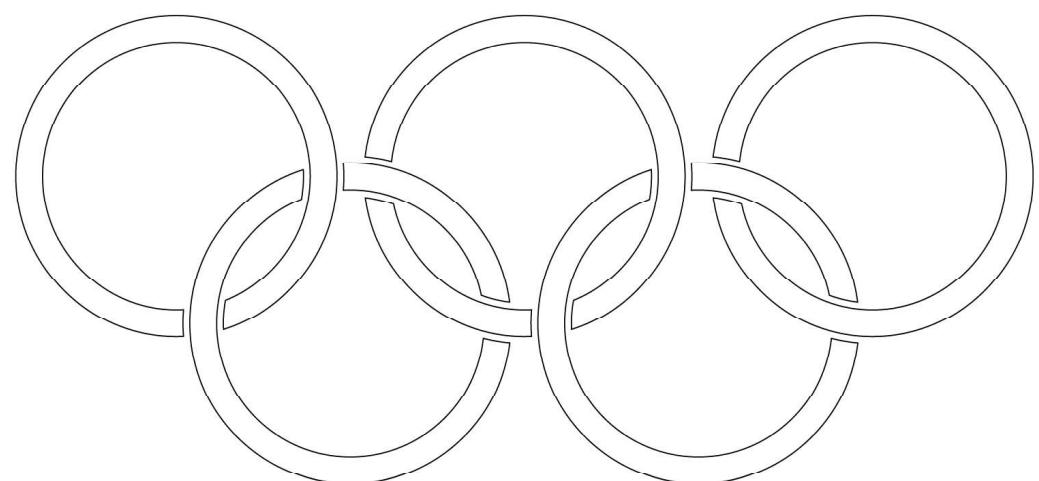
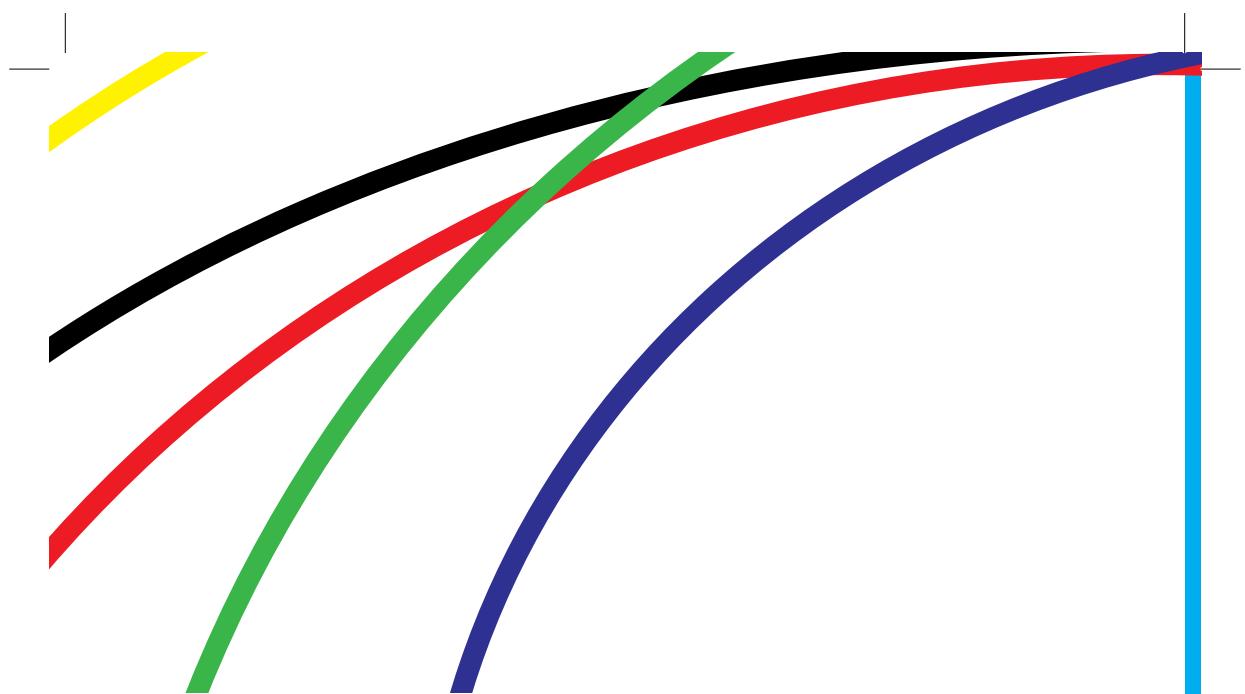
VODORAVNO

3. SPORT U KOJEMU JE NA OI NASTUPIO GORAN VOLAREVIĆ
6. SPORT U KOJEMU JE NA OI NASTUPIO ROBERT TOMAŠEVIĆ
10. PREZIME PLIVAČA KOJI JE NASTUPIO NA OI U HELSINKIJU 1952.
11. ISTARSKI GRAD IZ KOJEGA POTJEĆE ČAK 5 OLIMPIJACA
12. SKUP OLIMPIJSKIH DISCIPLINA (MAČEVANJE, TRČANJE, STRELJAŠTVO, PLIVANJE)
13. SPORT U KOJEMU JE NA OI NASTUPIO GIANSANDRO RUDAN

OKOMITO

1. GRAD U JUŽNOJ KOREJI U KOJEMU SU ODRŽANE OI 1988.
2. ZEMLJA U KOJOJ SU NASTALE OI
4. GLAVNI GRAD GRČKE, ODRŽANE OI 2004.
7. SILVANO; ROĐEN U ROVINJU, SUDJELOVAO NA OI U BERLINU 1936. U MODERNOM PETOBOJU
9. IME PLIVAČKOG I VATERPOLO KLUBA U ROVINJU

KLIK IZGARA

REDIZAJNI

RAD LOGOTI

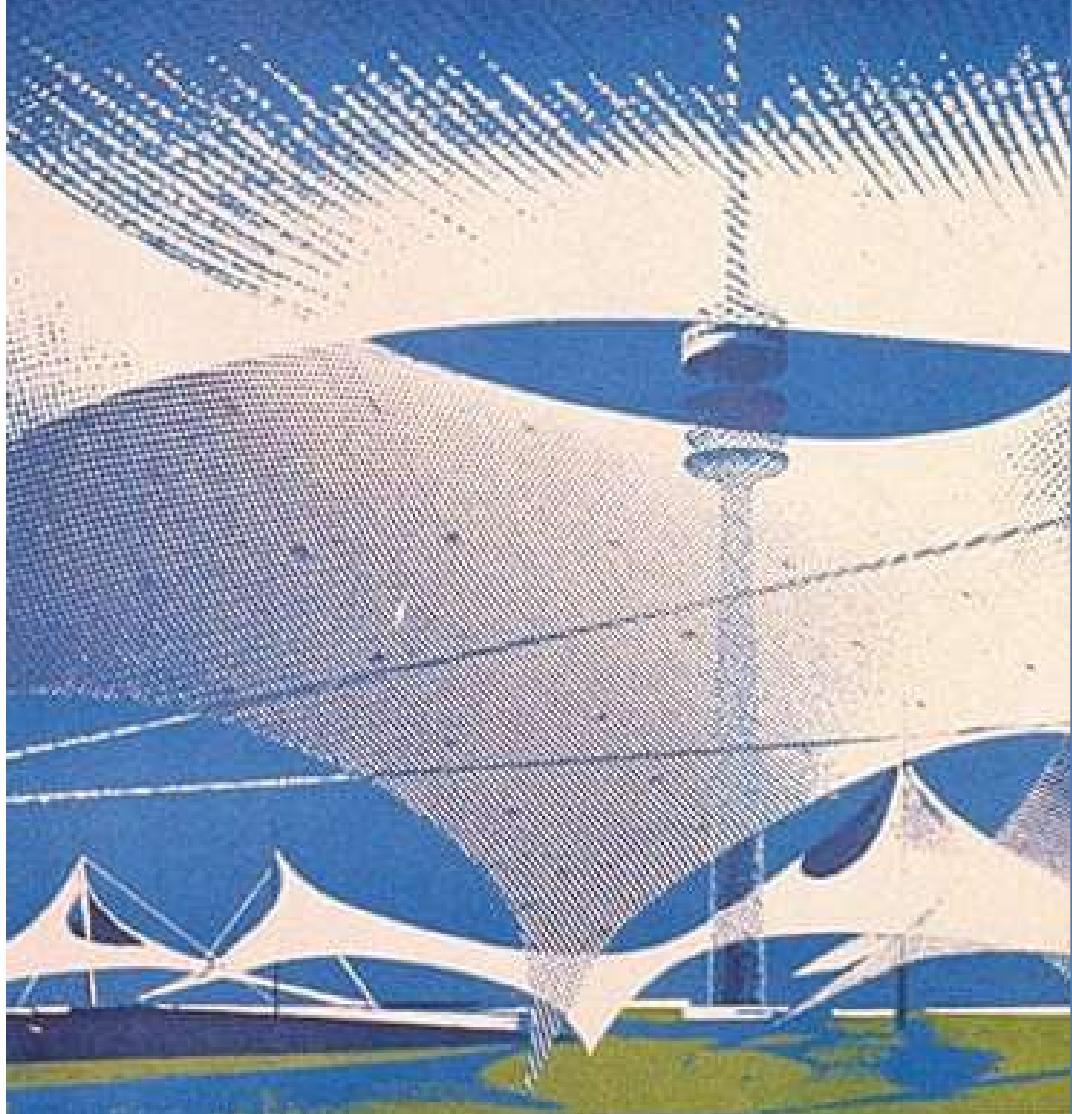
P O L I M P R J S

München

1972

26.8.-10.9.

TRUD
SE
ISPLATIO

Giansandro Rudan rođen je 23. siječnja 1953. u Rovinju. Kao plivač nastupao je za bivšu državu, Jugoslaviju. Plivačku karijeru započeo je u Plivačkom klubu Delfin iz Rovinja. Sudjelovao je na Svjetskom prvenstvu u Beogradu, Mediteranskim igrama u Izmiru i Alžiru, Univerzijadi u Moskvi, Balkanskom prvenstvu u Bukureštu te ukupno osvojio dvadesetak medalja. Bio je prvi plivač iz Istre koji je nakon II. svjetskog rata nastupio 1972. na Olimpijskim igrama u Münchenu u disciplinama 100 i 200 m slobodno. Ugostila ga je naša škola.

Što Vas je potaknulo na plivanje?

Kada sam bio mali, živio sam blizu bazena Delfin. Čim bih ustao, otisao bih u bazen i s prijateljima bio cijeli dan u bazenu, naravno samo ljeti. Ja bih htio ostati duže u bazenu, ali bi mi mama rekla da moram doći kući na večeru. Od tada sam zavolio plivanje. Na prvi pogled mi se plivanje kao sport činilo jako glupim, ali sam shvatio da sam pogriješio. Da nije bilo plivanja, ne bih znao što bih radio. Plivanje mi je bilo život. Volio bih još uvijek trenirati plivanje.

Koliko ste truda uložili u svoj uspjeh?

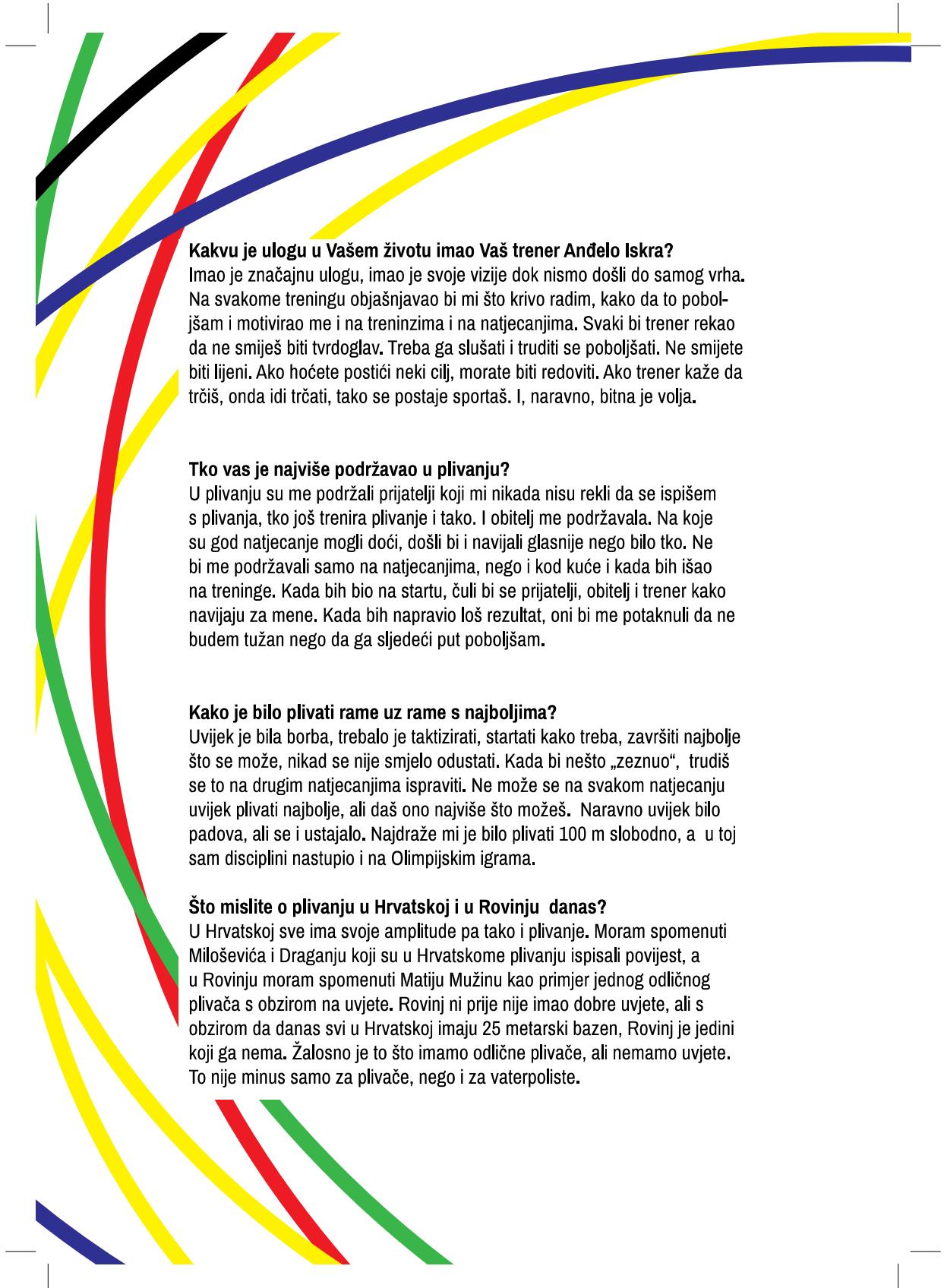
Mnogo se truda mora uložiti u svoj uspjeh. Trenirao sam pet puta na dan dok nisam došao do kuda sam mogao. Ujutro bi išao trčati pa nakon škole na trening u vodi, onda u teretanu pa još jedan vodeni trening i onda još jedno trčanje. Tako svaki dan. To sam radio s voljom. Ne zato što sam morao, nego jer sam htio. Neki su ljudi mislili da sam lud i da je to beskorisno pa su vidjeli dokud sam dogurao.

ZNATE LI DA JE

POTEZANJE
UŽETA BILO
OLIMPIJSKA
DISCIPLINA OD
1900. DO 1920.?

NA OLIMPIJSKIM
IGRAMA 1932.
U LOS ANGELESU
PRVI I ZADNJI PUT
ORGANIZIRANO
NATJECANJE
U HOKEU NA
KOTURALJKAMA
I MAHANJE
ČUNJEVIMA?

NA PRVIM
MODERNIM
OLIMPIJSKIM
IGRAMA U ATENI
1896. POSTOJALO
NATJECANJE U 12-
SATNOJ VOŽNJI
BICIKLOM?

Kakvu je ulogu u Vašem životu imao Vaš trener Andđelo Iskra?

Imao je značajnu ulogu, imao je svoje vizije dok nismo došli do samog vrha. Na svakome treningu objašnjavao bi mi što krivo radim, kako da to poboljšam i motivirao me i na treninzima i na natjecanjima. Svaki bi trener rekao da ne smiješ biti tvrdoglav. Treba ga slušati i truditi se poboljšati. Ne smijete biti lijeni. Ako hoćete postići neki cilj, morate biti redoviti. Ako trener kaže da trčiš, onda idi trčati, tako se postaje sportaš. I, naravno, bitna je volja.

Tko vas je najviše podržavao u plivanju?

U plivanju su me podržali prijatelji koji mi nikada nisu rekli da se ispišem s plivanja, tko još trenira plivanje i tako. I obitelj me podržavala. Na koje su god natjecanje mogli doći, došli bi i navijali glasnije nego bilo tko. Ne bi me podržavali samo na natjecanjima, nego i kod kuće i kada bih išao na treninge. Kada bih bio na startu, čuli bi se prijatelji, obitelj i trener kako navijaju za mene. Kada bih napravio loš rezultat, oni bi me potaknuli da ne budem tužan nego da ga sljedeći put poboljšam.

Kako je bilo plivati rame uz rame s najboljima?

Uvijek je bila borba, trebalo je taktizirati, startati kako treba, završiti najbolje što se može, nikad se nije smjelo odustati. Kada bi nešto „zeznuo“, trudiš se to na drugim natjecanjima ispraviti. Ne može se na svakom natjecanju uvijek plivati najbolje, ali daš ono najviše što možeš. Naravno uvijek bilo padova, ali se i ustajalo. Najdraže mi je bilo plivati 100 m slobodno, a u toj sam disciplini nastupio i na Olimpijskim igrama.

Što mislite o plivanju u Hrvatskoj i u Rovinju danas?

U Hrvatskoj sve ima svoje amplitude pa tako i plivanje. Moram spomenuti Miloševića i Draganju koji su u Hrvatskoj plivanju ispisali povijest, a u Rovinju moram spomenuti Matiju Mužinu kao primjer jednog odličnog plivača s obzirom na uvjete. Rovinj ni prije nije imao dobre uvjete, ali s obzirom da danas svi u Hrvatskoj imaju 25 metarski bazen, Rovinj je jedini koji ga nema. Žalosno je to što imamo odlične plivače, ali nemamo uvjete. To nije minus samo za plivače, nego i za vaterpoliste.

Što biste poručili mladim plivačima?

Mladim bih plivačima rekao da naporno treniraju jer znam da Rovinj nema uvjete kao ostali gradovi. Treba zapamtiti da rezultati neće doći sami od sebe, nego samo trenirajući. Dajte sve od sebe na treninzima i tek će onda na natjecanjima doći rezultati. Ako želite nešto više postići, nije dovoljno samo plivati, nego morate trčati, ići u teretanu. Važno je da zapamtite kako vam to ništa neće značiti ako nemate volje. Volja je najvažnija u bilo kojem sportu, ne samo u plivanju. I zadnja rečenica koju želim reći je da se trud uvijek isplati.

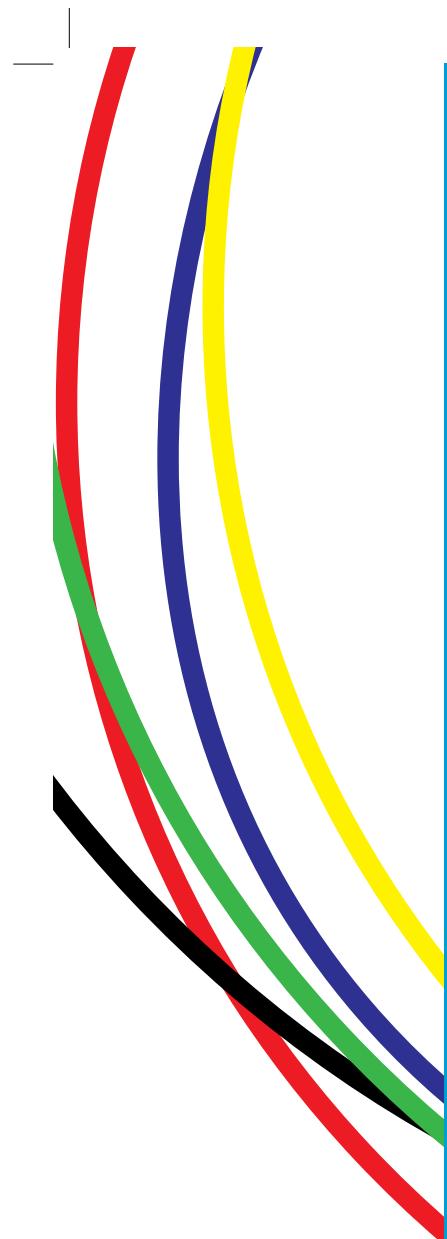
Dino Crnković, 7.a

ŽNATE LI DA JE PLIVANJE S PREPREKAMA BILO OLIMPIJSKA DISCIPLINA?
TIJEKOM IGARA U PARIZU 1900. PLIVAČI SU TRČALI PREKO ČAMACA, PLIVALI ISPOD NJIH I PENJALI SE PO JARBOLU, A SVE TO U SKLOPU PLIVANJA 200 METARA U RIJEKI SEINI.

SEOUL 1988

**NIKADA SE
NISAM
ŽELIO
BAVITI
NEKIM
DRUGIM
SPORTOM
I NE ŽALIM
ZBOG
TOGA**

Robert Tomašević rođen je 21. studenoga 1961. u Puli. Bavi se taekwondoom i natjecao se na Olimpijskim igrama 1988. godine u prvom kolu u kategoriji do 76 kilograma.

Koliko ste godina imali kada ste se počeli baviti taekwondoom?
Imao sam 14 godina.

Koliko ste puta bili na Europskom prvenstvu?
Sudjelovao sam tri puta. U Stuttgartu 1984. u kategoriji do 78 kilograma, u Ankari 1988. u kategoriji do 76 kilograma i u Aarhusu 1990. u kategoriji do 83 kilograma. Sva tri puta osvojio sam broncu.

Jeste li ikada razmišljali da se bavite nekim drugim sportom ili ste se željeli baviti samo taekwondoom?

Nikada se nisam želio baviti nekim drugim sportom i ne žalim zbog toga.
U kojem ste gradu trenirali za Olimpijske igre?
U Rovinju.

Vi ste prvi hrvatski sportaš koji je nastupio na Olimpijskim igrama u taekwondou. Kakav je to osjećaj? Velika je čast, ali i velika odgovornost.

Kakav je taekwondo sport?
Taekwodo je pravi način da se zaustave borbe i pomogne izgraditi bolji i mirniji svijet.

Kada ste bili na Olimpijskim igrama taekwondo je bio samo demonstracijski sport?
Da, to se promijenilo tek 2000. godine.

Taya Gorin Godena, 7.a

ŽNATE LI DA JE

MAHATMA GANDHI
1932. GODINE
IZVJEŠTAVAO ZA
INDIJSKE NOVINE
S OLIMPIJSKIH
IGARA U LOS
ANGELESU.

PENJANJE PO
UŽETU BILO
OLIMPIJSKA
DISCIPLINA OD
1896. DO 1932.

DA JE OD 1906.
DO 1912. POSTO-
JALA DISCIPLINA
DVOBOJA
PIŠTOLJIMA?

TM ©

ΑΘΗΝΑ 2004

To je
jedinstven
osjećaj za
svakog
sportaša!

Goran Volarević rođen je 2. travnja 1977. u Puli. Hrvatski je vaterpolist i olimpijac. Za reprezentaciju Hrvatske igrao je od 1996. do 2006. godine. Odrastao je u Rovinju gdje se već kao mlad počeo baviti vaterpolom, a sportsku karijeru započeo je u Vaterpolo klubu 'Delfin'. na poziciji vratar. Godine 2006. je otisao u Italiju i počeo igrati za reprezentaciju Italije. Do odlaska u Italiju sa svojim je klubovima osvojio nekoliko europskih kupova, hrvatskih kupova te je čak sudjelovao u jednim Olimpijskim igramama. U Havani je 1997. proglašen najboljim vaterpolistom juniorom na svijetu, a dobitnik je i Medalje Grada Rovinja za osobite sportske rezultate.

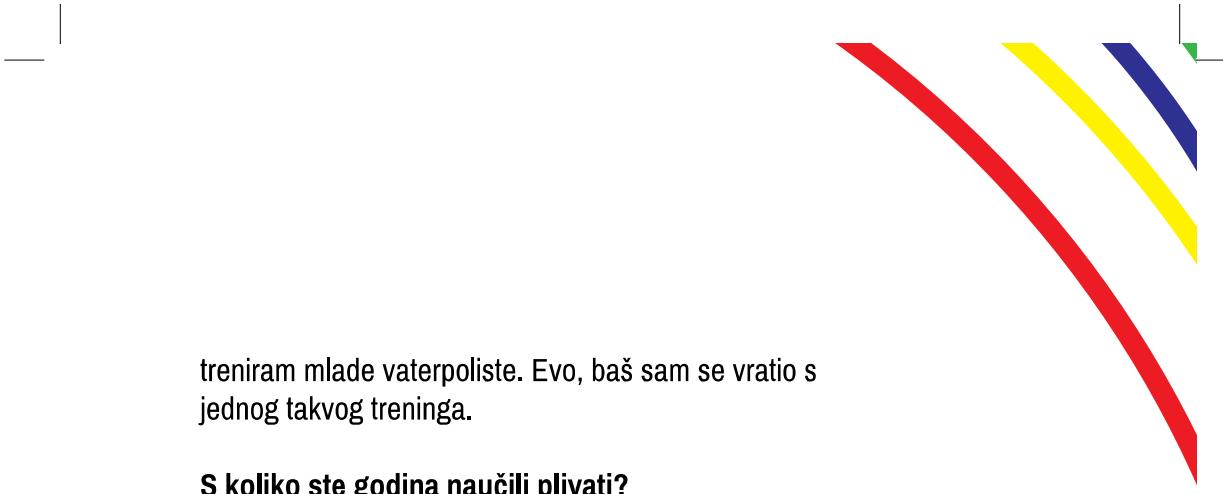
Koliko sati na dan vježbate?

Vježbam cijeli dan, svaki dan. Svakodnevno vježbanje i treniranje je i moj posao!

Bavite li se još kojim sportom osim vaterpola u slobodno vrijeme?

Nažalost, gotovo pa da i nemam slobodnog vremena pa tako ni za druge sportove. Svaki dan samo vježbam ili

ŽNATE LI DA JE
SURFANJE I SKEJTBOR-
DANJE DISCIPLINA
KOJA ĆE SE PRVI
PUTA POJAVITI
KAO DISCIPLINA
NA OLIMPIJSKIM
IGRAMA TOKIJU
2020.?

treniram mlade vaterpoliste. Evo, baš sam se vratio s jednog takvog treninga.

S koliko ste godina naučili plivati?

S osam godina.

U kojim ste sve klubovima igrali?

Igrao sam za VK Delfin iz Rovinja, VK Kvarner iz Rijeke, VK Jug iz Dubrovnika i za talijanske klubove Catania, Leonessa, Savona i Promogest Quatu.

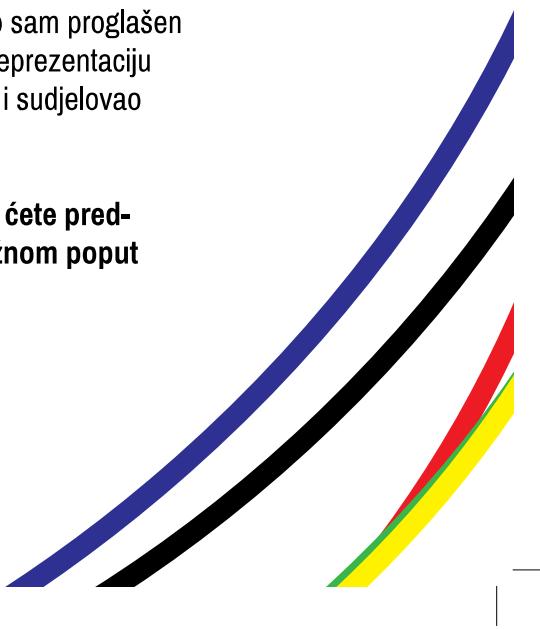
U kojem klubu Vam je bilo najbolje?

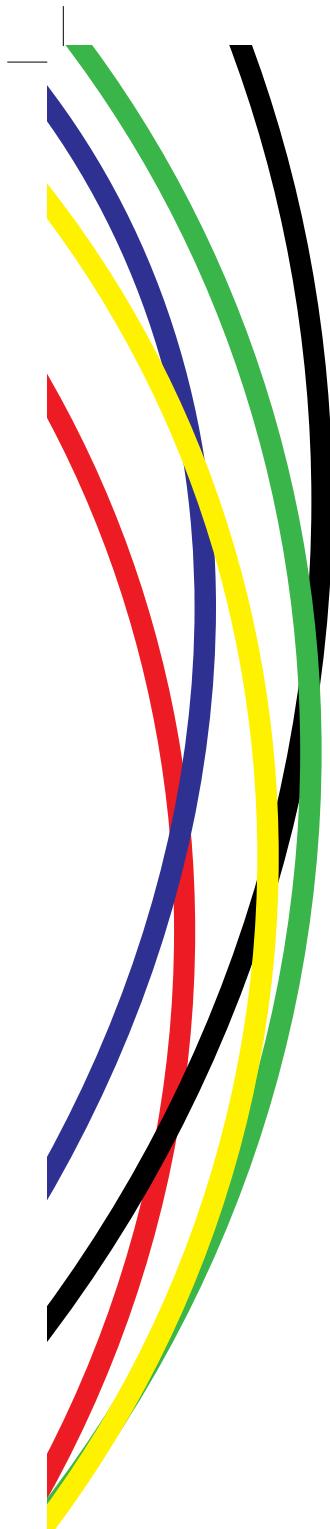
Najljepše mi je bilo u dubrovačkom VK Jug. S njima sam ostvario mnoge pobjede.

Na koliko ste natjecanja sudjelovali?

Prvi put sam sudjelovao na Svjetskom juniorskom prvenstvu 1997. godine u Havani gdje sam osvojio zlatnu medalju, a na Europskom juniorskom prvenstvu 1996. godine u Istanbulu brončanu medalju i bio sam proglašen za najboljeg vratara turnira. Za hrvatsku reprezentaciju nastupio sam 138 puta, a za Italiju 8 puta i sudjelovao sam na EP-u 2012. godine.

Kako ste se osjećali kad ste saznali da ćete predstavljati domovinu na nečemu tako važnom poput

Olimpijskih igara?

Godine 2004. sudjelovao sam na Olimpijskim igrama u Ateni i osvojio sam 10.mjesto. To je jedinstven osjećaj. Jedinstven osjećaj za svakog sportaša, boljeg osjećaja nema.

Jeste li ikad mislili da ćete postati tako uspješni?

Nekako sam oduvijek to znao. To je bio moj san. A taj se san ostvario.

Kako biste definirali uspjeh?

Disciplina i samouvjerjenje.

Ines Pucić, 7.a

ŽNATE LI DA JE
PRVA MASKOTA, PAS
JAZAVČAR WALDI,
BILA NA OLIMPI-
JSKIM IGRAMA U
MINCHENU 1972. ?

Y	P	L	I	V	A	N	J	E	V	I	X	I	O	C	N	A	T	T	T
E	U	O	W	K	T	T	V	A	T	E	R	P	O	L	O	X	H	K	S
W	S	S	L	I	J	L	S	F	Z	U	O	U	T	V	C	T	Y	H	S
E	I	Y	H	U	P	A	B	B	A	I	W	Z	R	K	Z	O	N	H	X
F	I	J	T	V	O	L	A	R	E	V	I	Ć	A	H	E	M	L	R	N
Y	U	T	F	M	F	J	V	N	H	D	R	N	J	T	E	A	T	O	F
C	X	P	S	A	V	P	C	Y	A	I	J	R	H	V	I	Š	C	V	T
R	T	A	E	K	W	O	N	D	O	D	D	J	E	H	K	E	I	T	D
F	M	M	T	Q	O	H	X	M	E	B	U	J	E	R	N	V	E	Š	P
X	A	N	Z	E	P	H	E	N	A	H	N	R	J	A	I	I	E	A	N
W	Č	L	E	E	C	U	G	R	R	A	A	A	N	M	S	Ć	Z	J	V
H	E	Y	Y	H	Q	K	C	G	H	T	D	G	A	N	L	F	J	L	K
N	V	W	Y	L	C	E	Y	A	S	E	A	A	Č	I	E	N	O	E	X
Y	A	I	S	C	L	N	J	N	P	N	J	I	R	L	H	W	B	R	G
S	N	D	L	O	T	I	U	W	N	A	I	L	T	R	N	A	O	T	E
I	J	J	O	N	U	B	N	Z	M	T	A	P	A	Z	E	A	K	T	S
L	E	A	J	S	O	W	V	B	Z	H	M	P	N	B	M	K	E	H	C
R	R	Z	B	Q	F	E	X	N	W	P	I	M	C	G	D	R	P	D	Q
C	I	T	X	R	B	H	S	J	J	L	L	R	G	B	U	N	J	I	O
A	X	Q	A	P	F	P	T	D	I	N	O	F	X	E	Q	R	O	G	V

OLIMPIJADA	PLIVANJE	MAČEVANJE	STRELJAŠTVO	JAHANJE
TRČANJE	PETOBOJ	TAEKWONDO	VATERPOLO	ABBA
BERLIN	HELSINKI	MUNCHEN	PALIAGA	RUDAN
TOMAŠEVIĆ	VOLAREVIĆ	SEOUL	BARCELONA	ATENA

RAME UZ RAME SA SANDROM RUDANOM

Prošlo je puno, jako puno vremena, ali sjećanja su tu kao da je bilo jučer. Dobro, možda prekjučer. To je jedan od onih događaja koji se pamte, koji ostaju zauvijek zato što su tada emocije najjače pa je nemoguće zaboraviti.

Tada sam i ja bila mala curica koja je sanjala svoje snove i imala svoje idole, ali i nevidenu sreću da sam se mogla "družiti", zamislite "družiti" se sa svojim idolom. Za vrijeme ljetnih praznika najveća mi je brig-a bila rano ustati i juriti na bazen "Delfin" jer je bilo bitno stići što prije zbog "rezerviranja" najbitnije staze u bazenu. Problem je bio „rezervirati“ ne bilo koju stazu nego stazu do one u kojoj je trenirao Sandro Rudan, naš olimpijac. Ako si se uspio dočepati te staze, onda je tvoj trening taj dan bio i više nego uspješan, a ako nisi, bez obzira koliko si kilometara odradio, taj trening je bio pravi promašaj. Tu je bila vječita borba između nas plivača. Sandro vjerojatno nije ni znao za te naše male bitke, a i velikog ponosa nakon odradenog treninga uz njegovu stazu. Ako si uspio

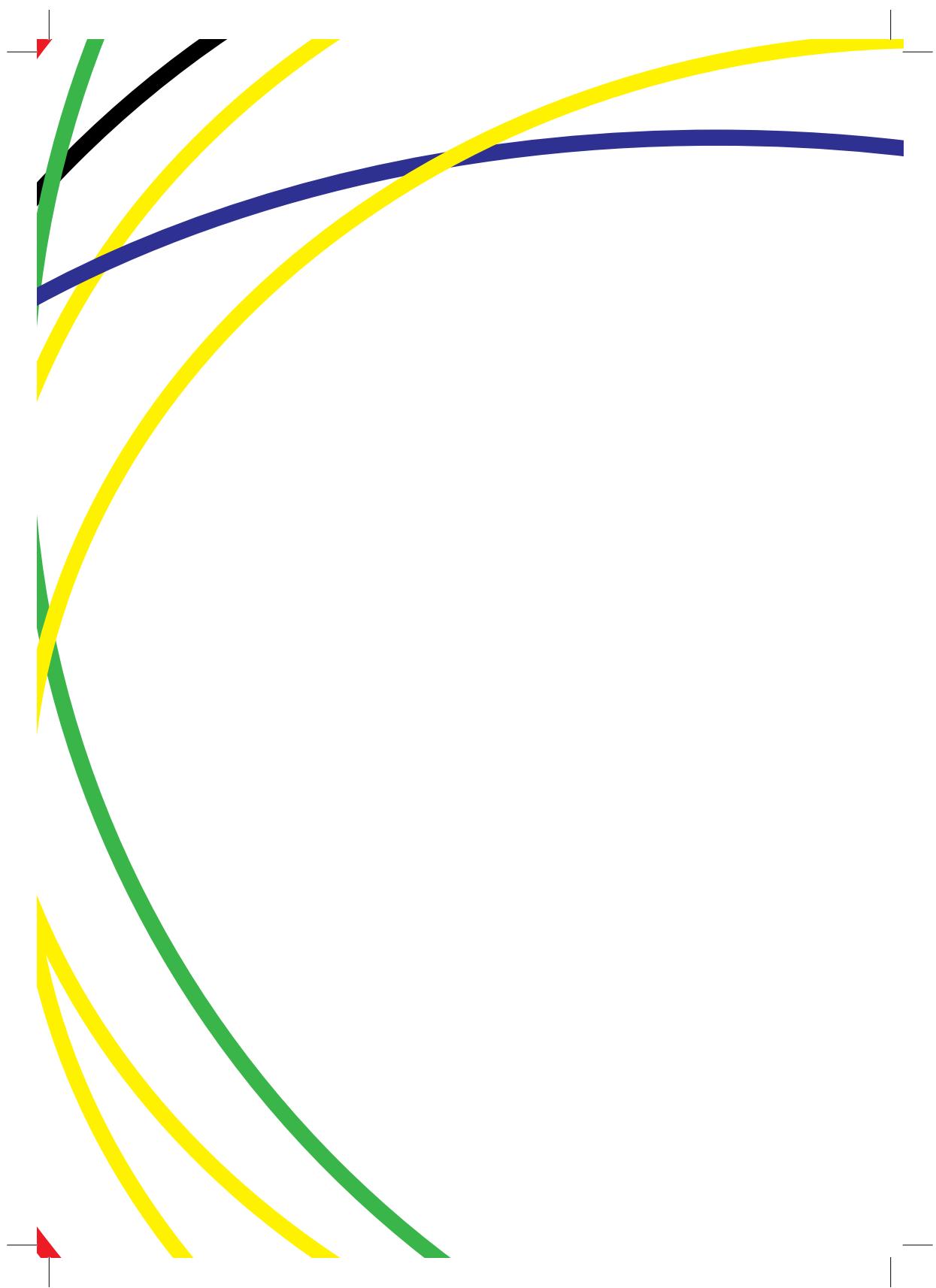

plivati rame uz rame sa Sandrom, onda si bio pravi veliki plivač i velika faca. Nije bilo bitno ako si popio malo vode zbog vala koji bi on stvorio projurivši pored tebe, niti je bilo bitno ako bi trener vikao na tebe jer si držao glavu izvan vode da bi video gdje je on. Tada mi je samo bilo bitno plivati uz Sandra jer ču možda i ja jednom biti olimpijac zato što plivamo rame uz rame. Takmičila sam se s njim, a da on to nije ni znao. Brojala sam koliko on bazena ispliva dok ja isplivam jedva jedan. Moj sreći nije bilo kraja kada me moj idol naučio skakati na glavu. To je tada saznao čitav Rovinj i šira okolica. Iako ti prvi skokovi nisu bili bogznaštvo, ja sam mislila da skačem kao Sandro Rudan. Jako sam voljela plivanje te sam izabrala školu koja će mi omogućiti da podučavam djecu plivanju. S vremenom sam na to zaboravila jer je, kako sam rekla, prošlo puno godina. Sudbina je htjela da kasnije budem učiteljica plivanja Sandrovoj djeci i opet mojoj sreći nije bilo kraja.

Nisam bila na Olimpijadi, ali sam bila tako blizu..... olimpijcu.....svom idolu. Hvala, Sandro!

Cristina Marangon, prof.

Institucionalizacija zavičajne nastave
Istarske županije
Istituzionalizzazione dell'insegnamento della storia
del territorio nella Regione Istriana

faroll

